

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH

z dnia 29 lutego 1984 r.

W sprawie szczegółowych zasad obliczania przyrostu wynagrodzeń i kwot obciążeń na rzecz Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej.

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1983 r. o Państwowym Funduszu Aktywizacji Zawodowej (Dz. U. Nr 75, poz. 334) zarządza się, co następuje:

§ 1. Hlekróć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 29 grudnia 1983 r. o Państwowym Funduszu Aktywizacji Zawodowej (Dz. U. Nr 75, poz. 334),
- 2) funduszu — rozumie się przez to Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej,
- 3) jednostkach gospodarczych — rozumie się przez to jednostki zobowiązane do dokonywania wpłat na fundusz,
- 4) obciążeniach — rozumie się przez to obciążenia, o których mowa w art. 2 ustawy,
- 5) wynagrodzeniach — rozumie się przez to wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalentów, zaliczane do wynagrodzeń zgodnie z przepisami o klasyfikacji wynagrodzeń, obciążające koszty działalności eksploatacyjnej, inwestycyjnej, socjalnej oraz koszty innych rodzajów działalności wyodrębnionej finansowo,
- 6) nagrodach i premiach — rozumie się przez to nagrody i premie z zysku do podziału, z nadwyżki bilansowej, w tym również wypłaty dla członków spółdzielni pracy z tytułu wkładu pracy lub z innych nadwyżek dochodów nad wydatkami,
- 7) zweryfikowaniu bilansu — rozumie się przez to:
 - a) w państwowych jednostkach gospodarczych — zweryfikowanie bilansu przez izbę skarbową lub inny upoważniony organ administracji państwowej,
 - b) w jednostkach spółdzielczych — sprawdzenie bilansu przez lustratorów lub rzeczoznawców upoważnionych przez właściwy centralny związek,
 - c) w organizacjach społecznych — zatwierdzenie bilansu przez zarząd główny tych organizacji,
 - d) w spółkach — zatwierdzenie bilansu przez zgromadzenie wspólników,
- 8) organie założycielskim — rozumie się przez to w stosunku do:
 - a) przedsiębiorstw państwowych — organy, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1981 r. Nr 24, poz. 122, z 1982 r. Nr 45, poz. 289 oraz z 1983 r. Nr 36, poz. 165 i Nr 39, poz. 176),
 - b) zrzeszeń przedsiębiorstw państwowych — radę zrzeszenia,
 - c) spółdzielni i ich związków oraz zakładów własnych związków — centralny związek,

d) jednostek gospodarczych organizacji społecznych — zarząd główny tych organizacji,

e) spółek — zgromadzenie wspólników,

f) jednostek badawczych i innych państwowych zakładów pracy — właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego),

9) produkcji sprzedanej — rozumie się przez to wielkość produkcji i usług wyrażoną w mierniku, o którym mowa w art. 3 ust. 5 ustawy,

10) roku bazowym lub okresie bazowym — rozumie się przez to rok lub okres roku poprzedzającego rok obliczeniowy.

§ 2. 1. Kwotę wynagrodzeń, której przyrost podlega obciążeniu na fundusz, ustala się na podstawie danych księgowych dotyczących wypłat wynagrodzeń zaliczonych do kosztów danego roku.

2. W jednostkach gospodarczych tworzących zakładowy fundusz nagród kwotę wynagrodzeń, o której mowa w ust. 1, ustala się łącznie z wypłatami z tego funduszu za dany rok.

§ 3. 1. Z kwoty wynagrodzeń, o której mowa w § 2, wyłącza się:

- 1) wynagrodzenia uczniów pobierane w okresie trwania nauki zawodu oraz ekwiwalenty pieniężne wypłacane uczniom szkół zawodowych,
- 2) wynagrodzenia i świadczenia z tytułu pracy, stanowiące wartość robocizny wakacyjnych hułców pracy, oraz wynagrodzenia skazanych, zatrudnionych w zakładach pracy podległych Ministrowi Sprawiedliwości,
- 3) wynagrodzenia z tytułu umów o prace autorskie i realizatorskie (honoraria), wypłacane w jednostkach artystycznych, widowiskowych, wydawniczych, produkcji i rozpowszechniania filmów, produkcji programów radiowych i telewizyjnych, nagrań płytowych, kasetowych i wideokasetowych (analogicznymi technikami) oraz w jednostkach usług plastycznych — pracownikom obcym oraz pracownikom własnym na podstawie zawartej z nimi odrębnej umowy,
- 4) wynagrodzenia studentów w studenckich spółdzielniach pracy,
- 5) wynagrodzenia wypłacane członkom zespołów gospodarczych, organizowanych w przedsiębiorstwach produkujących na rynek, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- 6) wynagrodzenia wypłacane w kraju pracownikom skierowanym do pracy za granicą w przedsiębiorstwach realizujących budownictwo eksportowe i usługi eksportowe,

- 7) wynagrodzenia osób, które na zlecenie jednostki gospodarki uspołecznionej:
- udzieliły pomocy niezbędnej do opracowania i oceny projektów wynalazczych,
 - wykonały dokumentację przydatną do stosowania projektów wynalazczych (w tym model, prototyp),
 - pracowały przy realizacji i wdrażaniu projektów wynalazczych do produkcji, zwłaszcza w formie brygad racjonalizatorskich,
- 8) jednorazowe wynagrodzenie (wyrównanie) wypłacane z tytułu zmiany normy pracy w wyniku stosowania projektów wynalazczych,
- 9) dodatki do wynagrodzeń za wykonywanie czynności doradców technicznych w klubach techniki i racjonalizacji,
- 10) wynagrodzenia za ratownictwo morskie,
- 11) wynagrodzenia za prace dodatkowe, wykonywane przez członków załóg pływających, nie wchodzące w zakres ich normalnych obowiązków,
- 12) dodatki za pilotowanie statków w portach krajowych i zagranicznych, przysługujące polskim oficerom pokładowym,
- 13) wynagrodzenia wypłacane z funduszu rehabilitacji inwalidów w spółdzielczości inwalidów, z wyjątkiem finansowanych z tego funduszu wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w sanatoriach,
- 14) wynagrodzenia wypłacane z tytułu przeszkolenia pracowników dla nowo uruchamianych zakładów, wydziałów i innych organizacyjnie wydzielonych obiektów produkcyjnych oraz obiektów służących ochronie środowiska przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące — w wysokości nie przekraczającej na jednego szkolonego pracownika przeciętnego wynagrodzenia w danej jednostce gospodarczej w roku obliczeniowym,
- 15) wynagrodzenia finansowane z kredytu inwestycyjnego w przedsiębiorstwach w budowie,
- 16) wypłaty dokonywane z rezerwy na wynagrodzenia utworzonej zgodnie z art. 5 ustawy,
- 17) wartość świadczeń deputatowych, przyznawanych pracownikom w formie umundurowania,
- 18) premie za oszczędność paliw płynnych,
- 19) nagrody za wyniki w handlu zagranicznym, wypłacane z budżetu, oraz nagrody za efektywność eksportu budownictwa i usług, wypłacane ze środków przekazanych jednostce gospodarczej przez generalnego wykonawcę,
- 20) nagrody za zbiórkę surowców, materiałów, i opakowań, wypłacane w jednostkach gospodarczych, w których ta działalność nie stanowi działalności podstawowej (np. zbiórka złomu, opakowań, surowców wtórnych),
- 21) premie z tytułu zagospodarowania odpadów produkcyjnych — elektrociepłowniczych,
- 22) odprawy wypłacane pracownikom odchodzącym na emeryturę lub rentę inwalidzką,
- 23) dodatki wyrównawcze do wynagrodzeń pracowników w nowym zakładzie pracy, wypłacane na podstawie odrębnych przepisów, oraz inne wynagrodzenia wypłacane z funduszu,
- 24) dodatki za szczególne właściwości pracy w wojsku,
- 25) rekompensaty wypłacane na podstawie odrębnych przepisów.
2. Z kwoty wynagrodzeń roku (okresu) obliczeniowego wyłącza się również przyrost wynagrodzeń w stosunku do roku (okresu) bazowego:
- wynikający ze wzrostu ilości godzin przepracowanych poza harmonogramem pracy w niedziele, dni ustawowo wolne od pracy oraz w dodatkowe dni wolne od pracy,
 - spowodowany zwiększeniem wypłat za pracę na trzećiej zmianie,
 - wynikający ze wzrostu liczby godzin nadliczbowych i nocnych, przepracowanych przy odsnieżaniu linii kolejowych, dróg i lotnisk, zwalczaniu zimowej śliskości nawierzchni oraz przy dowozie związanych z tym materiałów, urządzeń i ludzi,
 - spowodowany włączeniem w roku obliczeniowym lub w ciągu roku bazowego rekompensat pracowniczych do wynagrodzeń zasadniczych, w wysokości odpowiadającej kwotom włączonych rekompensat.
3. Jednostki gospodarcze, dla których w roku obliczeniowym ustalono dodatkową kwotę przyrostu wynagrodzeń wolnego od obciążeń, zmniejszają o tę kwotę — kwotę wynagrodzeń roku obliczeniowego. W rozliczeniach kwartalnych zmniejszenie to ustala się proporcjonalnie do upływu czasu.
- § 4. 1. Kwotę wynagrodzeń roku (okresu) bazowego ustala się jako różnicę pomiędzy kwotą wynagrodzeń ustaloną zgodnie z § 2 i 3 ust. 1 a kwotą przyrostu wynagrodzeń tego roku (okresu), która podlegała obciążeniu na fundusz.
2. Jednostki gospodarcze, w których przyrost wynagrodzeń w roku bazowym nie powodował obowiązku dokonywania obciążeń, powiększają kwotę wynagrodzeń roku (okresu) bazowego, ustaloną zgodnie z § 2 i 3 ust. 1, o różnicę pomiędzy kwotą wynagrodzeń, jaka mogła być wypłacona bez obciążeń za ten rok, a kwotą wynagrodzeń ustaloną zgodnie z § 2 i 3 ust. 1.
3. Jednostki gospodarcze, dla których na podstawie odrębnych przepisów ustalono kwoty przyrostu wynagrodzeń wolne od obciążeń z przeznaczeniem na premie za wykonanie określonych zadań rzeczowych, związanych z realizacją inwestycji objętych zamówieniami rządowymi, zmniejszają kwotę wynagrodzeń roku (okresu) bazowego ustaloną zgodnie z ust. 1 i 2 o kwotę wypłaconych premii.
- § 5. 1. Jednostki gospodarcze, które w roku (okresie) obliczeniowym uruchomiły nowe zakłady, wydziały i inne organizacyjnie wydzielone obiekty produkcyjne, handlowe i usługowe, zwane dalej „zakładami”, dochodzące do osiągnięcia planowanych zdolności produkcyjnych, mogą zmniejszyć kwotę wynagrodzeń tego roku o wynagrodzenia dla pracowników tych zakładów ustalone zgodnie z § 2 i 3:
- Przepis ust. 1 stosuje się również do jednostek gospodarczych, które uruchomiły nowe zakłady w roku bazowym, z uwzględnieniem następujących zmian:
 - kwotę wynagrodzeń roku (okresu) obliczeniowego zmniejsza się o różnicę pomiędzy wynagrodzeniami pracowników zatrudnionych w tym roku (okresie), z zastrzeżeniem pkt 2, a wynagrodzeniami tych pracowników w roku (okresie) bazowym,

2) kwota wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w roku (okresie) obliczeniowym w nowo uruchomionych zakładach nie może być wyższa, niż wynika z przemnożenia liczby tych pracowników przez kwotę przeciętnego wynagrodzenia w danej jednostce gospodarczej w roku (okresie) obliczeniowym.

3. Jednostki gospodarcze, o których mowa w ust. 1 i 2, przy ustalaniu wskaźnika przyrostu wynagrodzeń wolnego od obciążeń zmniejszają odpowiednio produkcję sprzedaną roku (okresu) obliczeniowego o produkcję zrealizowaną w nowo uruchomionym zakładzie, jeżeli zakład uruchomiono w roku obliczeniowym, lub o przyrost tej produkcji w stosunku do roku bazowego, jeżeli zakład uruchomiono w roku bazowym.

4. Zmniejszenia wymienionego w ust. 3 nie stosuje się do jednostek gospodarczych, które nie ustalają wskaźnika przyrostu wynagrodzeń wolnego od obciążeń w zależności od przyrostu produkcji sprzedanej, oraz do jednostek handlu detalicznego, które uruchomiły nowe placówki handlowe i magazyny.

§ 6. 1. W jednostkach gospodarczych nowo powstałych w roku bazowym lub w roku obliczeniowym kwotę wynagrodzeń oraz wielkość produkcji sprzedanej roku bazowego ustala organ założycielski.

2. W jednostkach gospodarczych, które zostały utworzone w roku bazowym lub w roku obliczeniowym w wyniku wyodrębnienia z kombinatu lub przedsiębiorstwa wielozakładowego, kwotę wynagrodzeń oraz produkcję sprzedaną roku bazowego ustala organ założycielski na podstawie kwoty wynagrodzeń i produkcji sprzedanej w tych jednostkach przed wyodrębnieniem, z uwzględnieniem ustaleń wynikających z przepisu § 4 oraz ewentualnych zmian wielkości zatrudnienia wynikających z nowej struktury organizacyjnej

3. W razie reorganizacji polegającej na przejęciu lub przekazaniu jednostek organizacyjnych (zakładów, działów), kwota wynagrodzeń oraz produkcja sprzedana podlegają odpowiedniej korekcie w jednostce gospodarczej przekazującej i przejmującej. Suma wyników korekty kwoty wynagrodzeń i produkcji sprzedanej powinna odpowiadać kwocie wynagrodzeń i produkcji sprzedanej przed reorganizacją. Korekty dokonują również jednostki gospodarcze, z których wyodrębnione zostały zakłady w celu utworzenia nowej jednostki gospodarczej.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio w razie zmiany formy prowadzenia jednostek handlowych i usługowych, jeżeli jednostka gospodarcza nie ustala wskaźnika przyrostu wynagrodzeń wolnego od obciążeń w sposób określony w § 8 ust. 5.

§ 7. 1. W zrzeczeniach i związkach spółdzielczych powstałych w roku bazowym kwotę wynagrodzeń tego roku ustala się mnożąc przeciętne wynagrodzenie określone w preliminarzu wydatków na ten rok przez liczbę docelowego zatrudnienia przyjętego w chwili tworzenia zrzeczenia lub związku.

2. W zrzeczeniach i związkach spółdzielczych powstałych w roku obliczeniowym kwotę wynagrodzeń tego roku ustala odpowiednio rada zrzeczenia lub rada związku.

§ 8. 1. Podstawą do ustalenia przyrostu wynagrodzeń i produkcji sprzedanej w okresach kwartalnych, w rachunku narastającym, jest odpowiednio $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ i $\frac{3}{4}$ kwoty wynagrodzeń i produkcji sprzedanej roku bazowego, ustalonej stosownie do § 2—4 oraz 6.

2. Jednostki gospodarcze prowadzące działalność gospodarczą, w której występują w ciągu roku znaczne wahania relacji pomiędzy produkcją sprzedaną a wynagrodzeniami, mogą obliczać przyrost kwoty wynagrodzeń oraz produkcji sprzedanej w okresach kwartalnych w rachunku narastającym przez porównanie wielkości osiągniętych w okresie obliczeniowym z wielkościami w analogicznym okresie roku bazowego, ustalonymi z uwzględnieniem przepisów § 2—4 oraz 6.

3. Przyjęty w rozliczeniu za I kwartał sposób ustalania przyrostu wynagrodzeń oraz produkcji sprzedanej obowiązuje również w rozliczeniach za następne kwartały.

4. W jednostkach gospodarczych, w których wystąpił spadek produkcji sprzedanej, kwotę wynagrodzeń roku bazowego ustaloną stosownie do § 2—4 oraz 6 zmniejsza się o procent spadku produkcji sprzedanej, skorygowany współczynnikiem korygującym 0,8.

5. Wskaźnik przyrostu wynagrodzeń roku obliczeniowego wolnego od obciążeń ustala się mnożąc procent wzrostu produkcji sprzedanej przez współczynnik korygujący.

6. Jeżeli w rozliczeniu za I, II lub III kwartał procentowy przyrost produkcji sprzedanej netto jest wyższy o więcej niż 3 punkty od procentowego przyrostu przychodu ze sprzedaży stanowiącego podstawę ustalania wartości produkcji sprzedanej netto, z uwzględnieniem wpływu zmian cen w sposób określony odrębnymi przepisami, to jednostka gospodarcza jest obowiązana przedstawić urzędowi skarbowemu do weryfikacji obliczenie tej produkcji wraz z deklaracją, o której mowa w § 14 ust. 2.

7. W wypadkach, o których mowa w ust. 6, urząd skarbowy dokonuje w jednostce gospodarczej weryfikacji produkcji sprzedanej netto na podstawie danych źródłowych do końca następnego kwartału.

§ 9. 1. Jednostka gospodarcza, która stosuje różne współczynniki korygujące dla poszczególnych rodzajów produkcji lub usług bądź wyrobów lub grup wyrobów i dysponuje odpowiednią ewidencją pozwalającą na wyodrębnienie wynagrodzeń związanych z danym rodzajem produkcji lub usług, ustala przyrost wynagrodzeń wolny od obciążeń odrębnie dla każdego rodzaju produkcji sprzedanej, z jednoczesnym odniesieniem wynagrodzeń pracowników nie związanych bezpośrednio z daną produkcją proporcjonalnie do struktury produkcji sprzedanej.

2. Łączny przyrost wynagrodzeń wolny od obciążeń w jednostce gospodarczej, ustalony zgodnie z ust. 1, nie może być jednak wyższy od kwoty wynikającej z przemnożenia przyrostu produkcji sprzedanej ogółem wyrażonej w mierniku przyjętym do obliczenia obciążenia — przez najwyższy współczynnik korygujący (stosowany w jednostce gospodarczej).

3. Jeżeli w jednostce gospodarczej, o której mowa w ust. 1, nie jest możliwe wyodrębnienie wynagrodzeń związanych z produkcją sprzedaną, objętą różnymi współczynnikami korygującymi, wskaźnik przyrostu wynagrodzeń wolnego od obciążeń ustala się z zastosowaniem średniego współczynnika korygującego, odniesionego do przyrostu produkcji sprzedanej ogółem. Średni współczynnik korygujący stanowi sumę współczynników częściowych wynikających z przemnożenia współczynników przewidzianych dla danego rodzaju produkcji przez wskaźnik jej udziału w całości produkcji sprzedanej w roku obliczeniowym.

4. Sposób ustalania, o którym mowa w ust. 1 lub 3, zastosowany przez jednostkę gospodarczą w I kwartale, obowiązuje przez cały rok.

5. Jednostka gospodarcza realizująca produkcję w systemie pracy nakładczej, w której udział tej produkcji w ogólnej wartości produkcji sprzedanej wynosi co najmniej 90%, ustala dla roku obliczeniowego wskaźnik przyrostu wynagrodzeń wolnego od obciążeń z uwzględnieniem współczynnika korygującego 1,0.

6. Jednostka gospodarcza, w której udział produkcji realizowanej w systemie pracy nakładczej jest mniejszy niż 90%, ustala wskaźnik przyrostu wynagrodzeń wolnego od obciążeń z zastosowaniem współczynnika korygującego, uwzględniającego udział wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą w kwocie wynagrodzeń w roku (okresie) obliczeniowym.

7. Zrzeszenia i związki spółdzielcze, przy których działają wyodrębnione jednostki prowadzące działalność gospodarczą, dokonują obliczenia obciążeń na fundusz odrębnie:

- 1) z tytułu działalności poszczególnych jednostek samobilansujących — według zasad właściwych dla danego rodzaju działalności,
- 2) od kwoty przyrostu wynagrodzeń pracowników zrzeszenia lub związku spółdzielczego — według zasad obowiązujących te jednostki.

§ 10. 1. Kwotę nagród i premii podlegającą obciążeniu na fundusz stanowią wypłaty dokonane w roku obliczeniowym łącznie z kwotą środków przekazanych z funduszu załogi innej jednostce gospodarczej na nagrody i premie. Kwotę tę zmniejsza się o wypłaty zwolnione od obciążeń na podstawie odrębnych przepisów, wypłaty ze środków otrzymanych z funduszu załogi innych jednostek oraz wypłaty na rzecz osób, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5 i 6; jeżeli obciążeniu podlegają środki wydatkowane na przyrost przeciętnych wynagrodzeń, kwotę nagród i premii zmniejsza się również o wypłaty dla osób wykonujących pracę nakładczą oraz dla członków spółdzielni prowadzących zakłady na zryczałtowanym rozrachunku, z którymi zawarto umowę o pracę.

2. W celu obliczenia należnego obciążenia kwoty nagród i premii, kwotę ustaloną zgodnie z ust. 1 odnosi się do kwoty wynagrodzeń roku bazowego, ustalonej stosownie do § 2—4 oraz 6.

§ 11. Jednostki gospodarcze, które za zgodą Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych dokonują wpłat na fundusz z tytułu obciążeń środków wydatkowanych na przyrost przeciętnych wynagrodzeń, stosują odpowiednio przepisy § 2—10 z następującymi zmianami:

- 1) przeciętne wynagrodzenie, którego przyrost podlega obciążeniu, ustala się dzieląc kwotę wynagrodzeń ustaloną stosownie do § 2—4 oraz 6 przez liczbę przeciętnego zatrudnienia wykazywanego w sprawozdawczości statystycznej Głównego Urzędu Statystycznego, z wyłączeniem:
 - a) uczniów,
 - b) osób wykonujących prace nakładczą,
 - c) zorganizowanych grup roboczych,
 - d) pracowników prowadzących zakłady na zryczałtowanym rozrachunku, z którymi zawarto umowę o pracę,
 - e) osób zatrudnionych poza granicami kraju,

2) przy ustalaniu przeciętnego wynagrodzenia wyłącza się, poza wypłatami określonymi w § 3, także:

- a) wynagrodzenia osób wykonujących pracę nakładczą,
- b) wynagrodzenia za oceny, opinie i ekspertyzy wykonywane przez rzeczoznawców, w tym wynagrodzenia biegłych księgowych za badanie rocznego sprawozdania finansowego — wypłacone pracownikom obcym,

3) wskaźnik przyrostu przeciętnych wynagrodzeń wolnego od obciążeń ustala się mnożąc procent wzrostu wydajności pracy przez współczynnik korygujący,

4) wydajność pracy dla celów określenia wskaźnika przyrostu przeciętnych wynagrodzeń wolnego od obciążeń ustala się dzieląc produkcję sprzedaną, wyrażoną w mierniku przyjętym do obliczenia obciążenia, przez liczbę przeciętnego zatrudnienia wykazywanego w sprawozdawczości Głównego Urzędu Statystycznego — przy odpowiednim stosowaniu wyłączeń, o których mowa w pkt 1,

5) przy ustalaniu wskaźnika przyrostu przeciętnych wynagrodzeń wolnego od obciążeń dla produkcji sprzedanej wykonanej w systemie pracy nakładczej współczynnik korygujący 1,0 zastępuje się współczynnikiem korygującym w wysokości obowiązującej dla danej branży, rodzaju produkcji, grupy wyrobów lub wyrobu w jednostce gospodarczej,

6) przyrost przeciętnych wynagrodzeń oraz wydajność pracy w okresach kwartalnych ustala się przez porównanie przeciętnych miesięcznych wielkości roku obliczeniowego z przeciętnymi miesięcznymi wielkościami roku bazowego,

7) obciążeniu podlega cała kwota środków wydatkowanych na przyrost przeciętnych wynagrodzeń przekraczający wskaźnik przyrostu wolnego od obciążeń.

§ 12. 1. Wpłaty obciążeń na fundusz z tytułu przyrostu kwoty wynagrodzeń dokonuje się zaliczkowo za okresy kwartalne w rachunku narastającym od początku roku — w terminie 25 dni roboczych po upływie kwartału.

2. Zaliczkowej wpłaty obciążenia za IV kwartał danego roku z tytułu przyrostu kwoty wynagrodzeń dokonuje się w terminie do dnia 28 grudnia danego roku obliczeniowego, uwzględniając przewidywane wypłaty wynagrodzeń tego roku.

3. Wpłaty z tytułu obciążenia kwoty nagród i premii dokonuje się równocześnie ze złożeniem w banku finansującym zapotrzebowania na wypłatę nagród i premii. Obciążenie to oblicza się w rachunku narastającym od łącznej kwoty wypłaconych nagród i premii.

4. Ostatecznego rozliczenia wpłat obciążeń za rok obliczeniowy z tytułu przyrostu kwoty wynagrodzeń dokonuje się w ciągu 10 dni od dnia zweryfikowania bilansu za ten rok. Terminu takiego nie ustala się dla rozliczenia wpłat obciążeń z tytułu wypłaconych nagród i premii.

5. Jeżeli w wyniku ostatecznego rozliczenia za dany rok okaże się, że kwota obciążenia przekazana zaliczkowo na fundusz jest wyższa od należnej, różnica podlega zwrotowi — za pomocą polecenia pobrania — z rachunku bankowego Ministerstwa Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, na który wpłacono zaliczki. Polecenie pobrania oraz deklaracja ostatecznego rozliczenia podlegają potwierdzeniu przez urząd skarbowy.

6. Nadpłata wynikająca z ostatecznego rozliczenia, o której mowa w ust. 5, nie może być zaliczona przez jednostki gospodarcze na pokrycie należnych obciążeń za następny rok.

§ 13. Jednostka gospodarcza jest obowiązana prowadzić ewidencję danych niezbędnych do potwierdzenia wielkości produkcji sprzedanej oraz wynagrodzeń stanowiących podstawę rozliczenia obciążeń.

§ 14. 1. Wpłaty na fundusz podlegają przekazaniu na konto Ministerstwa Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w terminach określonych w § 12.

2. Jednostki gospodarcze przekazują urzędowi skarbowemu deklarację o należnych kwotach podlegających przekazaniu, według wzoru ustalonego w trybie odrębnym — w terminach określonych w § 12 ust. 1, 2 i 4, a Ministerstwu Pracy, Płac i Spraw Socjalnych — w terminie określonym w § 12 ust. 4.

3. Dowody wpłat na fundusz oraz deklaracje oznaczają się numerem statystycznym jednostki gospodarczej dokonującej wpłaty.

§ 15. 1. Przy ustalaniu przyrostu wynagrodzeń w 1984 r. z kwoty wynagrodzeń 1983 r., niezależnie od wpłat, o których mowa w § 3 ust. 1, wyłącza się również:

- 1) odprawy wypłacane na podstawie przepisów w sprawie dodatkowych świadczeń dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy zmieniających pracę,
- 2) wartość świadczeń rzeczowych wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym posiłków profilaktycznych) oraz ekwiwalentów za te świadczenia określonych w odrębnych przepisach,
- 3) wartość posiłków regeneracyjno-wzmacniających oraz innych środków wydawanych niektórym grupom pracowników do spożycia wyłącznie w czasie wykonywania pracy, bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu, w szczególności w zakładach gastronomicznych, placówkach żywienia przyzakładowego, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zakładach dla nieletnich, służbie zdrowia, domach wczasowych, dla marynarzy i rybaków, oraz dodatków kalorycznych wypłacanych na podstawie odrębnych przepisów,
- 4) ryczałty i ekwiwalenty za używanie do celów służbowych prywatnych samochodów lub innych środków lokomocji,
- 5) wypłaty należności obliczonych od wielkości efektów uzyskiwanych przez zastosowanie pracowniczego projektu wynalazczego i za dokumentację dostarczoną bezumownie przez twórcę projektu, przydatną do stosowania projektu, oraz nagród za wynalazczość, a także nagród za prace badawcze i wdrożeniowe wypłacanych z funduszu efektów wdrożeniowych,
- 6) nagrody o charakterze szczególnym, a zwłaszcza nagrody państwowe, resortowe o charakterze nagród państwowych, nagrody za szczególne osiągnięcia w zakresie prac badawczych oraz zastosowanie ich wyników w praktyce, nagrody dla wyróżniających się w pracy aktywistów społecznych, nagrody za ratownictwo morskie,

7) stypendia, w tym stypendia fundowane, stypendia pracownicze oraz stypendia dla sportowców,

8) zasiłki na zagospodarowanie oraz zasiłki osiedleńcze,

9) jednorazowe pożyczki na zagospodarowanie, które zostały umorzone,

10) zapomogi wypłacane pracownikom z funduszu zapomóg pozostającego w dyspozycji ministrów (kierowników urzędów centralnych) i wojewodów (prezydentów miast stopnia wojewódzkiego),

11) jednorazowe odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci pracownika oraz odszkodowania za przedmioty utracone lub uszkodzone wskutek wypadku przy pracy, przysługujące od zakładu pracy,

12) odprawy pośmiertne po zmarłych pracownikach, wypłacane na podstawie Kodeksu pracy lub przepisów układów zbiorowych pracy.

2. Kwotę wynagrodzeń 1984 r. zmniejsza się o kwotę stanowiącą różnicę między całorocznymi skutkami przyznanej dodatkowo kwoty przyrostu wynagrodzeń wolnego od obciążeń w 1983 r. a kwotą uwzględnioną przy ustalaniu podstawy obciążeń w 1983 r.

3. Przy ustalaniu kwoty wynagrodzeń, o której mowa w ust. 2, Minister Przemysłu Chemicznego i Lekkiego ograniczy odpowiednio skutki zwolnień przyrostu wynagrodzeń od obciążeń, dokonanych na podstawie przepisów uchwały nr 88 Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1983 r. w sprawie zapewnienia warunków sprzyjających rozwojowi produkcji rynkowej w 1983 r. i w latach następnych, jeżeli założenia planu na 1984 r. w jednostce gospodarczej nie uwzględniają efektów produkcyjnych uzyskanych w 1983 r. w wyniku realizacji tej uchwały. W razie niezrealizowania tak ustalonego planu produkcji jednostka gospodarcza traci prawo do stosowania wymienionej w ust. 2 korekty wynagrodzeń 1984 r.

4. Jednostki gospodarcze tworzące zakładowy fundusz nagród w ciężar kosztów zmniejszają kwotę wynagrodzeń 1984 r. o przyrost wynikający ze zwiększenia do 8,5% stawek odpisu na ten fundusz.

5. Jednostki gospodarcze, którym przyznano w 1983 r. dodatkowe kwoty wolne od obciążeń na fundusz na podstawie uchwały nr 59 Rady Ministrów z dnia 23 maja 1983 r. w sprawie zamówień rządowych na realizację wybranych inwestycji centralnych (Monitor Polski Nr 19, poz. 109), zmniejszają kwotę wynagrodzeń tego roku ustaloną zgodnie z § 4 o te kwoty; przepisu ust. 2 nie stosuje się.

6. Przepisu § 10 ust. 1 nie stosuje się do wypłat nagród i premii z zysku za 1983 r. Wypłaty nagród i premii z zysku za ten rok podlegają obciążeniu na fundusz według zasad obowiązujących w 1983 r., niezależnie od terminu ich wypłaty.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1984 r.

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych: S. Ciosek